

Het vergeten testament

Het komt nog wel eens voor dat een rechter een uitspraak moet doen over de uitleg van een door erflater opgesteld testament, lang geleden, dat inmiddels is vergeten.

Bijvoorbeeld als erflater in een testament, toen pas gescheiden en ongehuwd, zijn nog minderjarige kinderen tot zijn erfgenamen heeft benoemd. Erflater had nooit iemand verteld dat hij een testament had. Erflater was ten tijde van zijn overlijden met een andere partner getrouwd.

Zonder testament zou erflaters nalatenschap met achterlating van een geregistreerd partner en kinderen op grond van de wettelijke verdeling dusdanig zijn verdeeld dat alle goederen naar die partner zouden zijn gegaan. De kinderen zouden hun erfdeel in de vorm van een geldvordering op haar ontvangen, welke vordering pas opeisbaar zou zijn bij haar overlijden of faillissement.

Onterving aanvechten

Door het testament is de partner onterfd. De partner kan het testament dan aanvechten. De partner stelt dat erflater was vergeten dat hij een testament heeft opgemaakt, althans dat hij was vergeten zijn testament te herroepen of te wijzigen vanwege ingrijpende gewijzigde persoonlijke omstandigheden en verhoudingen.

Gewijzigde omstandigheden

Gesteld wordt in dergelijke gevallen dat de omstandigheden van erflater ten tijde van zijn overlijden volstrekt anders waren dan ten tijde van het opstellen van het testament. Bijvoorbeeld dat de kinderen minderjarig waren op het moment dat het testament was opgesteld, en zonder testament zou de ex-echtgenote bij het overlijden van erflater, als wettelijk vertegenwoordiger, beheerder van erflaters nalatenschap worden voor de minderjarige kinderen, zodat erflater in zijn testament een andere regeling heeft getroffen. Aangevoerd wordt dat de inhoud van het testament niet overeenkomt met de wil van erflater op het moment van zijn overlijden. Als erflater zijn testament niet zou zijn vergeten, zou dit zeker herroepen zijn en zijn aangepast aan de nieuwe situatie.

Testament is bewust ongewijzigd gebleven

De wederpartij zal stellen dat erflater het testament heel bewust heeft opgesteld en aangegeven dat het testament helemaal niet is vergeten.

Oordeel rechtbank

Vaak is het testament in taalkundige zin helder: in het testament staat heel duidelijk wie tot erfgenamen zijn benoemd.

De wet bepaalt: "Bij de uitlegging van een uiterste wilsbeschikking dient te worden gelet op de verhoudingen die de uiterste wil kennelijk wenst te regelen, en op de omstandigheden waaronder de uiterste wil is gemaakt."

De laatste jaren zijn er diverse uitspraken geweest, waarbij de rechter niet de letterlijke tekst van het testament volgt, maar kijkt naar de bedoeling van de erflater.

Het wijzigen van een testament of herroepen van een laatste wil is alleen mogelijk door het laten opmaken van een ander testament. De rechter moet op grond van de wet ervan uitgaan dat een gemaakt testament de laatste wil van erflater weergeeft en

kan hij het testament niet zomaar terzijde schuiven met de veronderstelling dat dit waarschijnlijk niet meer was wat erflater wilde. De rechter moet zich dus uiterst terughoudend opstellen, als het gaat om het “achteraf interpreteren” van een laatste wil van een erflater.

Vaak komt de rechtbank tot het oordeel dat het laatst gemaakte testament uitgevoerd moet worden.

Advies

Wilt u geen onzekerheid laten ontstaan over de gevolgen van uw testament na uw overlijden, dan is het verstandig op met enige regelmaat uw testament door te nemen. Indien nodig kan het dan tijdig worden aangepast, zodat uw wensen voor iedereen duidelijk zijn. Voor meer informatie kunt u ook bij uw notaris terecht.